

180
Lichtbak ca. 1937

181
Lichtbakje ca. 1936

182
Lichtbak ca. 1938

185
Agentschap Avis
Surabaja 1938

In de jaren 30 kunnen de dealers voor het eerst elektrische lichtbakken aanschaffen. Het oudste, piepkleine bakje is waarschijnlijk van rond 1934. Een ander bakje van wit celluloid met de merknaam Fongers in rood, is subtiel qua uitvoering. Er volgen twee staande lichtbakken, gemaakt door het Groninger bedrijf Ten Have; deze bakken voor op de toonbank vragen de nodige ruimte, maar zijn zeker decoratief. Dat geldt ook voor de lichtbak met fiets en merknaam, die brandend een bont kleurenpalet oplevert. In dezelfde periode maakt men een gietijzeren reclame-item in modernistische stijl voor in de winkels en een glasplaatje voor aan de muur.

183
Gietijzeren reclame
ca. 1938

184
Glazen plaat ca. 1938

EXPORT

De export naar Nederlands-Indië gaat in de jaren 20 en 30 onverminderd door. Procentueel neemt het aandeel rijwielen dat Fongers die kant op verscheept wat af, maar het gaat ieder jaar toch om ca. 1.000 tot 2.000 fietsen. Een deel daarvan gaat naar het Indische leger (flinke orders van identieke fietsen, meestal model CCG), maar het gros naar particulieren. De fietsen die naar Indië gaan zijn over het algemeen duurder dan wat gemiddeld in Nederland wordt verkocht. Dat geldt zeker in de jaren 30, als hier de prijzen sterk dalen en het animo om een duur model van Fongers te kopen sterk afneemt. In Indië is die verschuiving minder pregnant en blijven de modellen van de duurdere soor-

ten (A, B en C) in trek. In het hedendaagse Indonesië zijn meer dure Fongers modellen uit de periode 1920 - 1935 overgebleven dan hier (ook omdat fietsen daar minder snel worden afgedankt).

Fongers breidt zijn dealernetwerk in die jaren in Indië uit tot ca. 30 zaken. Ook de agentschappen daar gaan met hun tijd mee en hebben soms een opmerkelijk open inrichting.

De export naar andere landen in het interbellum mag geen naam hebben. Er worden fietsen verscheept naar de kolonies Suriname (waar in Paramaribo agent Kersten zit) en Nieuw-Guinea, maar die stroom is gering in omvang. Naar omliggende landen als België en Duitsland wordt niets geëxporteerd, wat waarschijnlijk ook te maken had met het feit dat de rijwielhandel in deze landen (net als in Nederland) de nodige beschermingsconstructies kende.

186
Soldaten in
Nederlands-Indië
ca. 1930

187
Agentschap Avis
Surabaja ca. 1930

